Fag og tro – hva skjer mon tro?

Medier og livssyn

- litt fra det som skjer på Tryggheim

Tryggheim skular

Litt frå overordna del

Opplæringen skal gi elevene en forståelse av kritisk og vitenskapelig tenkning. Kritisk og vitenskapelig tenkning innebærer å bruke fornuften på en undersøkende og systematisk måte i møte med konkrete praktiske utfordringer, fenomener, ytringer og kunnskapsformer.

Kritisk refleksjon forutsetter kunnskap, men gir samtidig rom for usikkerhet og uforutsigbarhet. Opplæringen må derfor søke en balanse mellom respekt for etablert viten og den utforskende og kreative tenkningen som kreves for å utvikle ny kunnskap.

Etisk bevissthet er å veie ulike hensyn mot hverandre og er nødvendig for å være et reflektert og ansvarlig menneske. Opplæringen skal utvikle elevenes evne til å foreta etiske vurderinger og gjøre dem fortrolige med etiske problemstillinger.

Tryggheim skular

Kva er fordjupingsoppgåva på Tryggheim?

Fordjupingsoppgåva er ei undersøkande oppgåve der du skal forska på ein tekst med ei bestemt tematisk vinkling, og forhåpentleg koma klokare ut i andre enden.

På Tryggheim er oppgåva **tverrfagleg** og omfattar norskfaget og religion og etikk-faget. Det betyr at du skal fordjupa deg i eit tema frå religionsfaget med utgangspunkt i ein film eller ei bok. Oversikt over bøker og filmar som kan eigna seg til dette, finn du på s. 6-9.

Størstedelen av arbeidet med oppgåva skal gå føre seg i januar, men alt no må du tenkja på val av tema og tekst. Tidsplanen finn du på s. 5. Arbeidet skjer individuelt eller i par, og resultatet skal leggjast fram for klassen. Desse framføringane plar vera høgtidsstunder for både lærarar og elevar. Tjue minutt kan faktisk kjennast litt kort.

Tryggheim
vidaregåande skule
Fordjupingsoppgåva
3ST 2020-21
Nærkontakt med tekstar

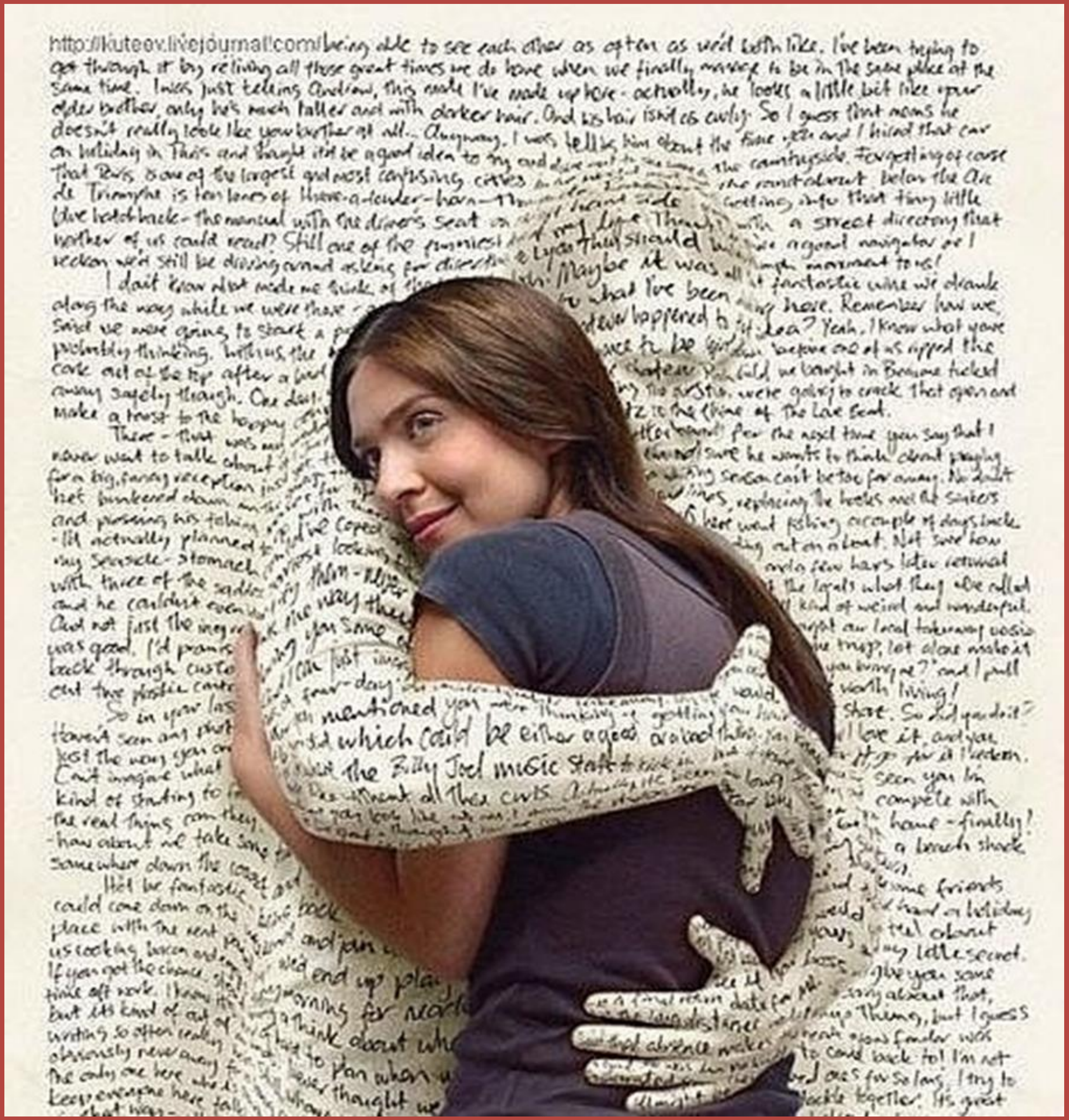
http://kuteev.livejournal.com/

LISTE OVER FILMAR

Tema i religionsfaget	Filmtittel	Aktuell vinkling/problemstilling
Kristendom	*Les Miserables* (2012)	Nåde
	The Avengers (2012)	Kristen etikk eller «Den store forteljinga»
	De usynlige (2007)	
	Risen (2016)	Adaptasjon/omgrepa: Gudsbilete, synd, nåde og tilgjeving
	Silence (2016)	
	Serien Farmen (TV2 hausten 2020)	Kristendomsformidling, religiøs søken i vår tid
	Serien *Messiah* (2020)	Samanlikna religionar (kristendom, jødedom, islam)
Islam	*City of Ghosts* (2017)	Etiske problemstillingar, ver-varsam-plakaten, menneskesyn
	Hva vil folk si? (2017)	Verdikonfliktar vestleg livsstil - pakistansk livsstil
	Layla M (2016)	
	Drageløperen (2007)	
	Ørkenblomst (2009)	Kvinnesyn, rasisme
	Serien *Skam* (eit utval) (2016)	Følgja Sana, sett i forhold til islam i Noreg, religiøs søken i vår tid
	Cuties (2020)	Islam, kjønnsroller, integrering
Nyreligiøsitet	*Historien om Pi* (2012)	
	Avatar (2009)	Språkbruksanalyse, religionskritikk
	Så som i himmelen (2004)	- " –
	Søndagsengler (1996)	Kristendom, ulike former for religiøs søken
	Thelma (2017)	
	Chocolat (2000)	
Etikk	*En folkefiende* (2005)	Drøft den etiske konflikten
	Serien Skam (2016)	Verdisyn, konfesjonelle utformingar

LISTE OVER BØKER/TEKSTAR

Tema i religionsfaget	Tittel	Aktuell vinkling/problemstilling
Kristendom	Eit utval preiker frå norsk kristenliv	Retorisk analyse
	«Hjemkomsten», *«Foran loven»* (1919) av Franz Kafka	Tema: å koma heim Samanlikna med Bibelen
	Den bortkomne Faderen (1899), *Fred* (1892), *Heimkomen son* (1908), *Jesus Messias* (1906), *Læraren* (1896) av Arne Garborg	-"-
	En tid for alt av Karl Ove Knausgård (2004)	Bibelske metaforar
	Et større vi av Geir Lippestad, (2016), sakprosa	Menneskeverd
	Sjur Gabriel av Amalie Skram (1887)	Gudsbiletet
	Evangeliesonettar av Hans Johan Sagrusten, (2012), dikt	
	Søsterklokkene av Lars Mytting (2018)	Bibelske metaforar Tema: «- dø om så det gjelder»
	Advent av Gunnar Gunnarsson (1937)	
	Den siste striden av CS Lewis (1956)	
	Taushet av Shusako Endo (2019)	Synkretisme
Islam	*I morgen vi ler* av Namra Saleem (2016)	Kjønnsroller/kvinner Muslimske jenter, kjønn og kjønnsroller i islam Radikalisering
	Skamløs av Amina Bile m.fl. (2017)	
	To søstre av Åsne Seierstad (2016)	
	Tusen strålende soler av Khaled Hosseini (2007)	

FORSLAG TIL DISPOSISJON

1 Innleiing

Bakgrunn

Emnet/teksten du har valt og kvifor

Kort handlingsreferat og hovudbodskapen i teksten

Presenter problemstillinga di og korleis du vil gå fram for å finna svar

2 Teori og kjelder

Presentera aktuell religionsteori, *spissa ifht problemstillinga di*

Kort gjera greie for kjelder, og definera metode eller analyseomgrep dersom behov

3 Analyse

For å svara på problemstillinga tek du utgangspunkt i *det som vert sagt og gjort* av den/dei personane du legg hovudvekt på. Sjå analyseverktøyet side 11.

Konsentrer analysen om 2-3 gode klipp/utdrag. Bruk teori og metode frå teoridelen ovanfor.

Trekk også fram sentrale filmatiske/litterære verkemiddel i klippa/utdraga, og vis korleis dei byggjer opp under bodskapen.

Reflekter over korleis delane står i forhold til heilskapen i teksten.

4 Avslutning

Gje konklusjonen/svaret på problemstillinga ut frå det du har funne ut i analysedelen. Hugs den raude tråden, og sei noko om korleis hovudbodskapen samsvarer med funna dine i analysedelen.

Ev. refleksjonar du gjer deg i etterkant.

5 Kjeldeliste

Kjeldene skal førast opp i APA-stil. Sjå «Slik set vi opp ei kjeldeliste».

Kjeldelista skal leverast inn to dagar før framføringa di (sjå s. 12).

NB! Å visa til kjelder i hovuddelen er ein del av oppgåva.

SLUTTPRODUKT OG VURDERING

Sluttproduktet er ei framføring for (delar av) klassen. 20 minutt for individuelle oppgåver, par får 35 minutt.

I tillegg til å halda ei munnleg framføring skal du levera tre skriftlege produkt:

Tysdag 05.01.21 leverer du:

1. Korttekst med
   a. Samanfatning av primærmaterialet (kort innhaldsreferat)
   b. Formulering av bodskapen i teksten
   c. Tankar om kva du trur du kjem til å finna ut (hypotese)
   d. Mogleg problemstilling

   Lag ein samanhengande kort tekst av punkta a-c. Vurdering: G/IG

To dagar før framføringa di leverer du:

2. Refleksjonsnotat som inneheld:
   a. Refleksjonar kring bruken av dei viktigaste kjeldene dine
   b. Eigenvurdering av arbeidet som er gjort
   c. Kjeldeliste etter APA-stilen

   Lag ein samanhengande kort tekst av punkta a-b. Vurdering: G/IG

Før framføringa di startar leverer du:

3. Disposisjon/ppt

Du får karakter i:
Norsk munnleg
Religion og etikk

I vurderinga vil me leggja vekt på

- ei heilskapleg oppgåve der norskfaget og religionsfaget saumlaust er sydde saman
- det kritiske blikket på teksten
- Tryggheim-modellen:
  - fagleg beskriving
  - fagleg analyse
  - fagleg refleksjon

Sjå elles eigne vurderingskriterium for fordjupingsoppgåva.

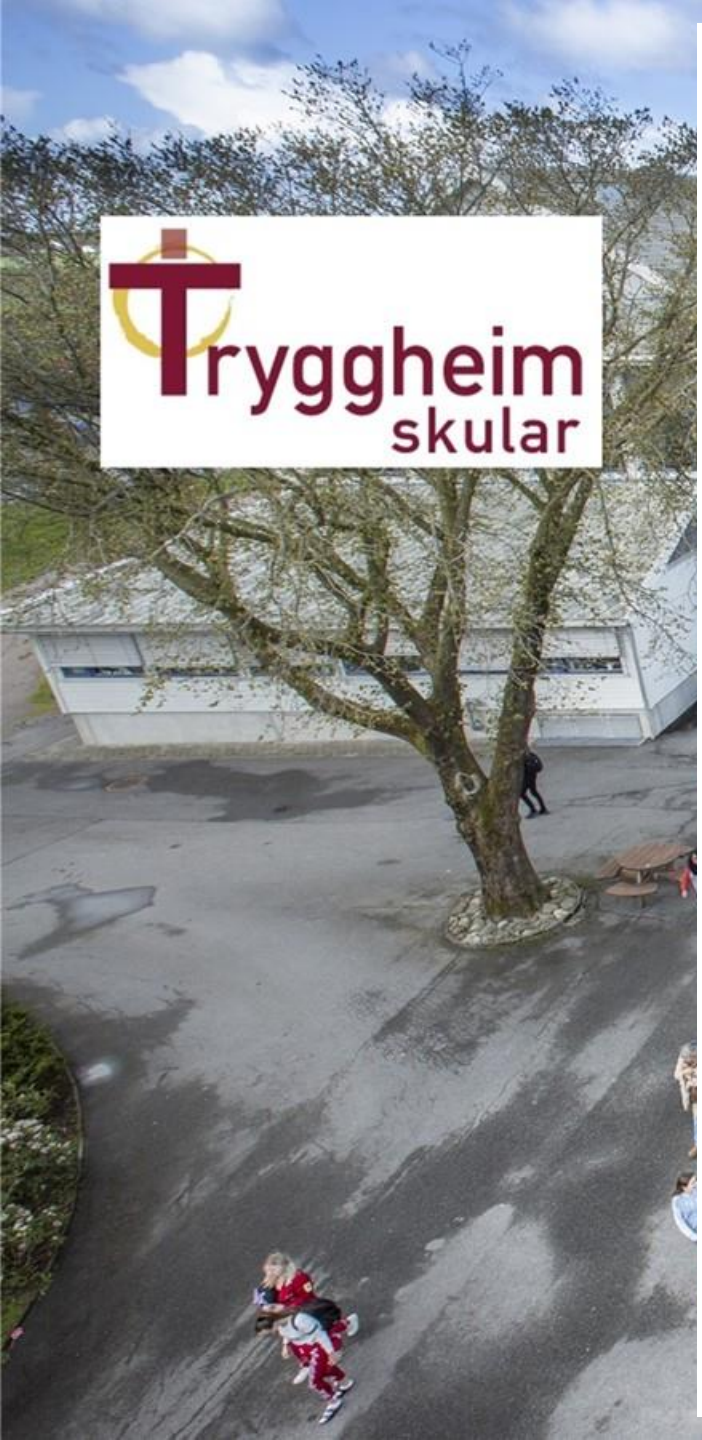

Tryggheim skular

VURDERINGSKRITERIUM FORDJUPINGSOPPGÅVA

Område			Låg grad av måloppnåing	Middels grad av måloppnåing	Høg grad av måloppnåing
Innhald	Problem-stilling		Tar utgangspunkt i ei problemstilling. Problemstillinga er lite presis og/eller lite relevant i forhold til kompetansemåla i læreplanen	Problemstillinga er presis og relevant i forhold til kompetansemåla i læreplanen. Problemstillinga opnar for refleksjon	Problemstillinga er presis og relevant i forhold til aktuelle kompetansemål i læreplanen. Problemstillinga opnar for refleksjon, problematisering og drøfting.
	Fag-Stoff (NB! Ulike mål i lære-planen for Rel & etikk vil gjelda)	Teori-del	Eleven har med noko teoristoff knytt til emnet/problemstillinga. Lite læringsutbytte i forhold til aktuelle mål i læreplanen.	Utvalet av teoristoff er relevant i forhold til problemstillinga. Viser noko innsikt og forståing.	Utvalet av teoristoff er relevant og sentralt i forhold til problemstillinga. Fagstoffet blir godt forklart og eleven har gjort det til sitt eige.
		Ana-lyse/tolk-ing	Mangelfullt/noko svar på problemstillinga	Eleven svarar på problemstillinga. Fagstoffet blir forklart og brukt i analysen.	Eleven svarar utfyllande på problemstillinga. Eleven reflekterer, problematiserer og drøftar stoffet og viser innsikt og forståing. Ser samanhengar i stoffet.
	Kjelder		Manglande eller ukritisk kjeldebruk.	Det blir brukt kjelder. Kjeldene er oppgitt korrekt	Kjeldene er oppgitt korrekt. Det blir referert til eller sitert frå kjeldene i presentasjonen. Kjeldene blir vurdert og brukt sjølvstendig og kritisk.
Form	Struktur		Presentasjonen begynner: *Eg skal ha om* og sluttar med: *Det var det eg hadde* eller har inga markert innleiing/avslutning. Uryddig struktur/disposi-sjon. Lite knytt til tema.	Gjennomtenkt innleiing og avslutning. Ryddig struktur/disposisjon. Klarer å skilja detaljar frå hovudpunkt.	Fengande innleiing og tydeleg avslutning/konklusjon. Ryddig struktur/disposisjon og poengtert hovuddel. Klart og samlande fokus.
	Framføringsmåte		Eleven «les opp» eller brukar så låg stemme at innhaldet ikkje når fram. Snakkar for fort eller for seint. Lite engasjert. Tida brukt lite fornuftig. Kort presentasjon.	Eleven er ikkje veldig bunden av manus/notat. Eleven er bevisst på å få kontakt med publikum. God stemmebruk og greitt tempo. Noko engasjert. Tida stort sett brukt fornuftig.	Eleven er uavhengig av manus/notat. Eleven brukar kroppsspråk og blikkontakt bevisst for å halda kontakten med publikum. God stemmebruk og greitt tempo. Eleven er engasjert og truverdig. Tida blir brukt effektivt og fornuftig.
	Språkbruk		Eleven brukar lite fag-uttrykk og har ein upresis språkbruk. Feil uttale av ord og namn, uklart eller upassande språk	Eleven brukar presise omgrep. Fagomgrep blir brukt korrekt. Forståeleg og passande språk.	Eleven brukar presise omgrep. Relevante fagomgrep blir brukt korrekt. Eleven brukar illustrerande eksempel. God uttale.
	Hjelpemiddel		Ingen bruk av hjelpemiddel. Hjelpemiddel brukt på ein lite tenleg måte.	Hjelpemiddel blir brukt for å støtta den munnlege presentasjonen. Dette blir stort sett gjort på ein tenleg måte.	Hjelpemiddel blir brukt for å støtta den munnlege presentasjonen. Evt. skrift, typografi, bilete, illustrasjonar og film- og lydklypp blir brukt på ein tenleg måte.
Samhandling (gjeld par/grupper)			Framstår som om gruppe-medlemmene har kvar si framføring.	Ein del samhandling, men opptrer delvis uavhengig av kvarandre. Noko lite kjennskap til kvarandre sine oppgåver.	Utfyller kvarandre og er sikre på kvarandre sine roller. Kjenner godt og kan bruka medeleven sitt emne. Felles oppsummering og konklusjon.

Korleis framstiller filmen «The book of Eli» religion som ei kjelde til makt?

Hvordan blir den sosiale dimensjonen ved religion framstilt i filmen «Spotlight», og hvordan brukes den for å dekke over overgrep?

Hva slags religionskritikk kommer til uttrykk gjennom filmen «Disco»?

Hva slags syn på kjønnsroller blir framstilt gjennom rollefiguren Esty Shapiros opplevelser i serien «Unorthodox»?

Veldig lærerikt og kjekt
Mer relevant med nye filmer/bøker enn gamle, døde forfattere sine dikt
Vi jobbet med noe vi hadde interesse for.
Likte at vi fikk lese bøker. Sette oss ordentlig inn i en tekst. Noe jeg savner generelt i norskfaget egentlig. Likte og at vi fikk god tid til å jobbe med fagstoffet.
Likte godt at vi fikk bestemme mye selv. Var kjekt å kunne fordype seg i noe som var interessant for hver enkelt.
Noe nytt i forhold til vanlig arbeid, bra utvalg av filmer og bøker som gjorde det kjekkere.
gå i dybden på en film
At mye av arbeidet var tenking og undring på fritida om eit veldig spennande tema

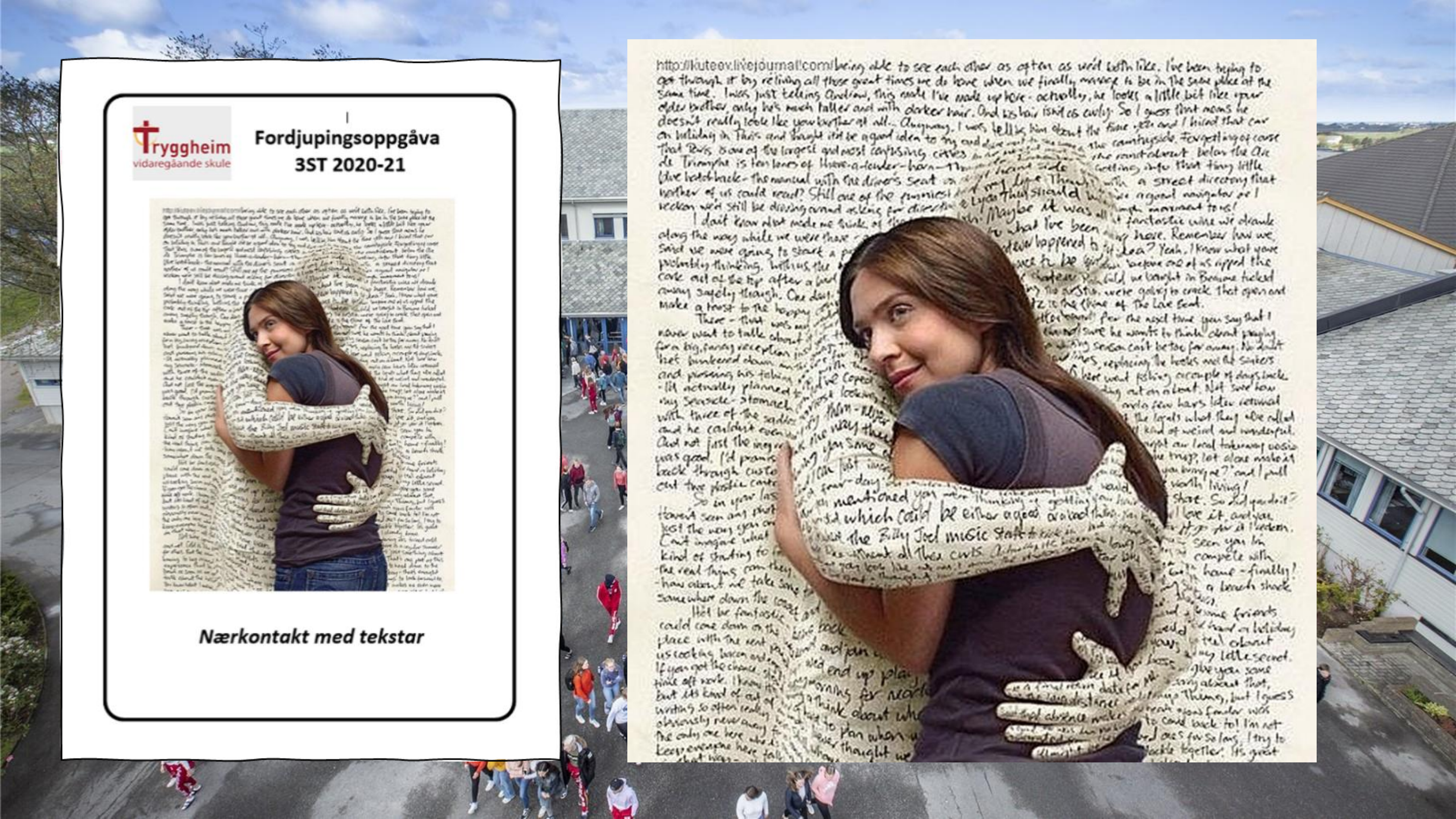

Tryggheim
vidaregåande skule
Fordjupingsoppgåva
3ST 2020-21
Nærkontakt med tekstar
http://kuteev.livejournal.com/